

HUMAN RIGHTS ACTION
AKCIJA ZA LJUDSKA PRAVA

УСТАВНИ СУД ЦРНЕ ГОРЕ
ПОДГОРИЦА

Примљено: 10.03.2017.			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вриједност
"R"	3/17		

USTAVNI SUD CRNE GORE
dr Dragoljub Drašković, predsjednik

Podgorica, 10. mart 2017.

Predmet: *Transparentnosti i ažurnost rada Ustavnog suda*

Poštovani gospodine Draškoviću,

obraćamo Vam se apelom za unapređenje javnosti rada Ustavnog suda, imajući u vidu i Vaše obraćanje u emisiji RTCG autorke Duške Pejović, 8. marta 2017. godine.

Ohrabreni smo obećanjem da ćete se založiti za unapređenje rada Ustavnog suda u narednom periodu.

Kao naš doprinos dostavljamo Vam u nastavku predloge koje smo uglavnom dostavili i prethodnoj predsjednici Ustavnog suda Desanki Lopičić u dva pisma 2014. godine.

1. Objavljivanje odluka o ustavnim žalbama

Na internet stranici Ustavnog suda ne objavljuju se odluke o ustavnim žalbama. U rubrici "izbor odluka" nalaze se samo dvije odluke po ustavnoj žalbi ("Už."), obje iz jula 2014. godine. Podsjećamo da se u članu 100, stav 1 Poslovnika Ustavnog suda Crne Gore navodi da se odluke i rješenja Ustavnog suda *po pravilu* objavljuju na internet stranici Ustavnog suda.

Smatramo da je u cilju razvoja sudske prakse i adekvatnog obavještavanja građana o stanju ljudskih prava i tumačenju ustavnih garancija ljudskih prava od strane Ustavnog suda **neophodno** hitno obezbijediti objavljivanje svih odluka o ustavnim žalbama, a zatim obezbijediti i njihovu pretragu pretraživačem *po karakterističnim rječima*, ili prema članu Ustava Crne Gore na koji se odnose.

2. Redosled odlučivanja u predmetima, ažurnost i prioritetno odlučivanje

Na osnovu izvještaja sa sjednica Ustavnog suda koji su objavljeni na internet stranici suda, zaključujemo da se u radu nalaze i ustavne žalbe podnijete 2017. godine, iako pouzdano znamo da nije riješen zaostatak iz ranijih godina, odnosno žalbe koje su

podnijete i 2013. i 2014. godine i to u ime žrtava ratnih zločina. Imajući u vidu da uskoro ističe punih četiri godina koliko se čeka na odluku Ustavnog suda o ustavnoj žalbi, praksa Evropskog suda za ljudska prava ukazuje da u tom slučaju ustavna žalba nije djelotvoran pravni lijek, s obzirom na to da je utvrđeno da postupak pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u trajanju od 3,5 godina nije odgovarao zahtjevu suđenja u razumnom roku (*Pitra protiv Hrvatske*, 2005).

Naglasili ste da Ustavni sud, u skladu s Poslovníkom, predmete razmatra prema redosledu prijema, međutim, to očigledno nije slučaj sa ustavnim žalbama, pri čemu na osnovu izvještaja sa sjednica nije moguće zaključiti zašto je dat prioritet nekim žalbama u odnosu na druge. **Apelujemo da prioritetno uzimanje u rad predmeta uvijek prati odgovarajuće obrazloženje koje će biti objavljeno.** Ovo pitanje smatramo izuzetno važnim za povjerenje građana u rad Ustavnog suda.

Nadamo se da će Ustavni sud, kako ste nagovijestili u intervjuu, na svojoj internet stranici hitno objaviti plan i program odlučivanja o predmetima, kako o onima na čije rješavanje se dugo čeka, od 2013. godine, tako i o novijima o kojima namjerava da prioritetno odlučuje.

3. **Blagovremena najava održavanja sjednica suda sa spiskom predmeta o kojima će se odlučivati**

U pismu od 21. februara 2014. skrenuli smo pažnju na značaj otvaranja sjednica za prisustvo javnosti, u smislu člana 3 Zakona o Ustavnom sudu. Bilo bi važno da Ustavni sud uvede praksu da blagovremeno unaprijed objavljuje datum kada će se održati sjednica, kao i spisak predmeta o kojima će se na njoj odlučivati, da bi zainteresovana javnost mogla da im prisustvuje.

Povećanje javnosti rada može da utiče na promjenu utiska u javnosti o postojanju političkog uticaja na Ustavni sud, odnosno može da uvjeri javnost da ne postoje političke kalkulacije kod sudija koje ga čine, imajući u vidu da su takve ocjene pratile rad suda i obilježile atmosferu povodom mnogih njegovih odluka, odnosno propusta da se neke odluke blagovremeno donesu.

4. **Prioritetno odlučivanje o predmetima povodom tzv. "zakona o majkama"**

Imajući u vidu član 53, stav 2 Poslovníka koji uređuje prioritet u razmatranju predmeta, apelujemo na Ustavni sud **da hitno odluči o predlogu za prioritetno uzimanje u rad predmeta** koji se tiče ispitivanja ustavnosti odredbi Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti koje se odnose na naknade za majke troje i više djece, u skladu sa članom 53 stav 3 Poslovníka.

Imamo u vidu Vašu izjavu da ovi predmeti "nemaju prioritet", kao i da će Ustavni sud u drugom predmetu "nastojati da ga riješi u što kraćem roku". Međutim, koliko je javnosti

poznato, Ustavni sud nije rješavao o predlogu da se ovi predmeti, odnosno, pogotovo drugi predmet, prioritavno uzme u rad.

Osnov za prioritavno odlučivanje u predmetima koji su pokrenuti povodom ustavnosti zakona kojim je ustanovljeno pravo za majke, kao i zakona o izmjenama i dopunama tog zakona kojima je pravo izmijenjeno tako što su naknade umanjene, vidimo u zaštiti prava velikog broja građana (bar 22.000 žena, a posredno i članova njihovih porodica), zbog kojih traju protesti već 22 dana. Ustavni sud može da ustanovi prioritav odlučivanja o ovim predmetima na osnovu tač. 2 ili 6 stava 2 člana 53 Poslovnika. **Apelujemo da Ustavni sud hitno odluči o predlogu da prioritavno odlučuje u predmetu i da tu odluku objavi.**

Imajući u vidu veliko interesovanje javnosti za odlučivanje u ovim predmetima, apelujemo da Ustavni sud o njima raspravlja na javnoj sjednici koju će blagovremeno najaviti.

S poštovanjem,

Tea Gorjanc-Prelević,
izvršna direktorica